

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 15 XII, 1941
poranny

I

Dotyczące Polski

BOSTON po polsku,

12 XII, g. 19.45 - Gen. Sikorski w towarzystwie amb. Kosa przybył do obozu wojsk polskich, gdzie powitany został przez gen. Andersa. Wychodząca w ZSRM pismo dla żołnierzy polskich poświęciło swój pierwszy numer przyjazdowi gen. Sikorskiego. Żołnierze Polscy są bardzo uradowani przyjazdem Naczelnego Wodza.

Oddziały polskie odznaczyły się pod Tobrukiem, zdobywając dwa posterunki zajmowane przez wojska niemieckie.

15 XII, g. 22.00 - Co myśli i pisze Ameryka?

Z dniem dzisiejszym wprowadzamy pod powyższym tytułem stałą sobotnią audycję dla Polaków w Kraju, która obok innych naszych audycji ma na celu skrócenie dzielącej nas odległości. Audycje sobotnie dawać będą opisy życia Ameryki, przegląd nurekujących ją opinii, a zwłaszcza informować będą o stosunku opinii amerykańskiej do Polski.

Zdradziecki atak japoński wywołał błyskawiczny przełom w całym życiu Ameryki, przełom, który dotknął cały naród. Najlepiej wyrażają to słowa gen. Wounda, że okres dobab jest zamknięty, nadszedł okres walki i wysiłku dla ostatecznego zwycięstwa.

Waszyngton stał się miastem mundurów, wytężonej pracy i entuzjazmu. Z Białego Domu promieniuje determinacja na cały kraj. Kapitol uchwała ustawy w rekordowym tempie. Wysiłek narodu jest olbrzymi. Uchwalono miliard dolarów tygodniowo na zbrojenia, lecz nie jest to suma ostateczna. Dalsze kredyty są dostępne w rozmiarach nieograniczonych. Pomoc Ameryki dla WBrytanji i Sowieców utrzymana będzie w całej rozciągłości. Wypowiedzenie wojny przez Niemcy i Włochy przeszło w Stanach bez żadnego wrażenia.

Przewidująca polityka Prezydenta, wydaje owoce i znajduje odzwiek w całym narodzie jak stwierdza słynny publicysta Crafton/?. Dorothy Thompson daje wyraz przywiązaniu i miłości narodu do Prezydenta, wzywając go by oszczędzał siłę przyczynając jaknajbardziej ciężar pracy na barki narodu, który gotów jest ciężar ten nieść.

W Kongresie wniesiono projekt ustawy o poborze mężczyzn w wieku od 18 do 45 lat, co dostarczy armji 10 milionów rekrutów. Prasa stwierdza, że ustawa przejdzie napowno, co najwyżej z drobnymi nieistotnymi poprawkami.

New York Herald Tribune zamieszcza obszerny artykuł Ewy Curie-Skłodowskiej/sie/ o Polakach w Afryce północnej. Opisuje ona ich ofiarne walki jeszcze w Polsce, przejścia jakich doznali zanim dotarli do Afryki, a wreszcie przeniesienie w czerwcu br. z Aleksandrji, gdzie zajmowali odcinek obrony do Tobruku. Autorka podkreśla niezwykle wysiłki, jakich dokonali Polacy, by odbudować swą armję i stwierdza, że czyny ich podnoszą prestiż Polski wśród Aliantów. Piszcie ona o akcji lotników polskich w Cyrenaice i podkreśla, że Polacy nie tylko walczą, lecz i szerzą kulturę polską. Język polski słyszy się wszędzie w Palestynie. Drukowane są pisma na papierze zdobytym u cofających się Włochów. W Palestynie są polskie szpitale i polskie pielęgniarki. Do oddziałów polskich w Afryce przybywają wciąż nowi ochotnicy; wielu z nich zdołało uciec z obozów w których byli więzieni.

Inne pisma amerykańskie podkreślają, że w Tobruku Polacy brzymali główną linię obrony.

Uwaga: Jakkolwiek tylko część powyższej audycji zawiera ustępy dotyczące Polski, podana ona została w całości w dziale I ze względu na to, że jest to pierwsza audycja z tej serii i poprzedzona była specjalną zapowiedzią; to też redakcji komunikatu chodziło o danie pojęcia o jej całokształcie.

MOSKWA po francusku, 13 XII, g. 23.00

Agencja Reuters donosi, że Polska wypowiedziała wojnę Japonji.

MOSKWA po rosyjsku, 3 XII, g.1.45

Przegląd międzynarodowy, za czas od 4 do 10 XII. /dla prasy prowincjonalnej./ Prezes Rady Ministrów i głównodowodzący sił zbrojnych Republiki Polskiej, gen. Sikorski, przybył do ZSRR i przyjęty był przez Stalina. 5 XII podpisana została deklaracja rządów Związku Sowieckiego i Republiki Polskiej, obwieszczająca wspólną ich decyzję, udzielania sobie wzajemnie pomocy i wspólnej walki przeciw hordom hitlerowskim. /przegląd omawia ponadto krótko wypowiedzenie wojny przez Brytanię Finlandji, Węgrom i Rumunji i wybuch wojny z Japonją.

KAIR po polsku, 13 XII, g. 17.00

Gen. Zajac przybył do Kairu i złożył wizytę gen. Auchinleck. Rozmowa wierszy patriotycznych piera podchorążych i żołnierzy polskich na Bliskim Wschodzie.

RADIOSŁUCHA UKRAINY RADZIŁOKIEJ IM. T. SZEWCZENKI po ukraińsku, 13 XII, g.18.

Odezwa do młodzieży ukraińskiej w Kijowie, "starodawnym Lwowie", Charkowie, "na przesłuchaniach od Sanu i Bugu do morza Czarnego". Prowadźcie dalej walkę partyzancką, gdyż koniec Hitlera jest bliski.

MOSKWA po rosyjsku, 12 XII, g.21.45

Oddziały polskie odznaczyły się w działaniach pod Tobrukiem.

"POLSKIE RADIO IM. T. KOSCIUSZKI" po polsku, 12 XII, g.19.00

Hitler poraz pierwszy wypowiedział wojnę, dopadł napadał zdradziecko. Stara się on zrzucić winę za wojnę na Roosevelta, lecz każdy wie, że to tylko zasłona dymna. Wszystkie twierdzenia, że wojnę wywołał opór Polski, spowodowany naciskiem Stanów, są bezpodstawnie. Polska w 1939 miała do wyboru wasalstwo, lub walkę i wybrała walkę, gdyż walka z Niemcami jest częścią składową dziejów Narodu Polskiego. Nikt w Polsce się nie wahał. Klęka Becha która chciała pójść na kompromis z Niemcami nie miała wpływu na bieg wypadków, gdyż w Polsce nie mógłby istnieć rząd, godzący się na ustępstwa wobec Niemców.

W Poznaniu sracono 6 bojowników polskiej sprawy. Zgodnie z wyrażoną przez nich wolą, nazwiska ich nie będą wymienione.

KRAKÓW po niemiecku, 12 XII, g.17.00

Przedstawiciele prasy niemiecko-sudeckiej dokonują objazdu Gen. Gub. i wczoraj przyjęci byli przez Gen. Gubernatora.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 12 XII, g.21.30

Poręcznik Korczak /?/ ogłosił książkę z podróży po Ukrainie. Boleje on nad cierpieniami Ukraińców w czasie rządów bolszewickich. W Ukrainie zachodniej kolektywizację wprowadzono tylko częściowo. Autor podkreśla, że Ukraińiec kocha ziemię, lecz tylko własną, to też kolektywizacja napotykała na opór, łamany w nieludzki sposób przez Sowietów. Autor był na przedstawieniu sztuki Zaporozecy za Dunajem w lwowskim Teatrze Liojskim; jest zachwycony poziomem teatru, który uważa za europejski.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSZENIA AMERYKAŃSKIE 14 XII.

/New York NBC g.16.30 i 18.00, CBS g.17.00, 19.00, Boston 15.30, Schenectady g.19.30/.

Radio tokijskie wywodzi, że Stany Zjednoczone są u progu katastrofy, że flota poniosła takie straty, iż Japonja obecnie przystąpi do blokowania Ameryki i że zajęcie Hongkongu jest kwestją godzin, gdyż została rozpoczęta generalna ofensywa wobec odrzucenia przez gubernatora miasta żądania dowódcy wojsk japońskich poddania Hongkongu. Równocześnie Tojo wygłosił mowę, ostrzegającą przed zbyt pochopnym optymizmem, zaś radio rzymskie przytoczyło depeszę z Tokio, stwierdzającą, iż jest rzeczą możliwą, że Guan jeszcze się broni.

Według nadechodzących doniesień atak chiński na tyły wojsk japońskich oblegających Hongkong, przybiera charakter generalnej ofensywy. Donoszą z Czungking o bombardowaniu Kantonu, co uważano jest za wstęp do ofensywy mającej na celu odebranie Kantonu.

Knox oświadczył po powrocie z Hawaji, iż ogłosi deklarację dopiero po konferencji z Rooseveltem.

U wybrzeży ~~peruwiański~~ Costarica zajęto duży frachtowiec japoński, z ładunkiem mazutu.

Urząd produkcji ogłasza, że większość zakładów przemysłowych w Ameryce, których liczba wynosi 200 tys., pracuje obecnie dla wojny.

ANKARA po angielsku, 12 XII, g.20.15

Prasa turecka podkreśla zdecydowanie Turcji utrzymania neutralności zachowywanej dotąd w wojnie europejskiej także i w konflikcie między Japonją i Stanami. Turcja bowiem nicma żadnych aspiracji, które chciałaby realizować środkami wojny. Co do Rosji jej pakt z Japonją jest tylko fasadą i nie ulega wątpliwości, że w końcu dojdzie do konfliktu zbrojnego między tymi państwami.

ANKARA po turcku, 13 XII, g.19.15

Według dzisiejszych doniesień Stany przygotowują się do równoczesnej budowy 166 okrętów wojennych, łącznej pojemności 900 tys. tonn, w tym pancerników po 50 tys. tonn.

Wszystkie dotychczasowe sukcesy zawdzięczali Niemcy przewadze lotniczej i broni zmotoryzowanej. Niemcy mieli około jednej dywizji kawalerji o znaczeniu raczej symbolicznym. Przeciagnięcie się działań wojennych w Rosji aż do zimy, trudności z benzyną, a przede wszystkim warunki kampanji zimowej obaliły przewagę niemiecką, opartą wyłącznie na moździerze. Rosjanie przywiązując wielkie znaczenie do motoru, równocześnie pamiętając o ich klimacie, rozbudowywali bardzo poważnie kawalerję. Dzięki kawalerji mogą oni prowadzić działania nawet i w zimie.

O ile Filipiny i Singapore nie upadną, nie ma żadnego powodu by flota Stanów miała przestać panować na Pacyfiku.

LYONS po francusku, 12 XII, g.21.00

Prasa podkreśla znaczenie spotkania Darlan - Ciano, wyrażając nadzieję, że wobec wspólnoty rasowej i interesów oraz ostatnich wypadków światowych między obu państwami nastąpi zbliżenie.

VICHY po francusku, 14 XII, g.14.00

Donoszą z Tokio, że wojska Siamu odparły ataki wojsk brytyjskich. Stany asygnowały 2 miljardy dolarów na nadrobienie strat wyrządzonych na Hawajach.

ALGIER po francusku, 13 XII, g.9.00

Donoszą ze Sztokholmu, że na dalekiej północy oddziały rosyjskie operują obecnie na terytorjum Norwegji. Może chodzić tu o partyzantów rosyjskich działających na tyłach wojsk niemieckich.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 12 XII, g.18.45

Artykuł Goebbelsa w 'Das Reich': - Dziś mamy sposobność utworzenia imperjum światowego. Takie sposobności są rzadkie w dziejach i musimy z niej korzystać. Jest to nasz obowiązek wobec przyszłych pokoleń, jakkolwiek musi to pociągnąć wielkie wysiłki.

LAHTI po fińsku, 12 XII, g.11.10

Uusi Suomi stwierdza, że wszystkie wielkie mocarstwa są już w wojnie. Jest wprawdzie jeszcze dużo państw poza wojną, jak państwa Ameryki południowej, Hiszpanja, Portugalja, Turcja, Szwecja i Szwajcarja. Te dwa ostatnie mogą jeszcze długo zachować neutralność. Lecz sytuacja Turcji jest już krytyczna, zaś neutralność Hiszpanji i Portugalji jest poważnie zagrożona.

PARYŻ po francusku, 13 XII, g.13.00

Świat podzielił się na dwa obozy. Niema miejsca na neutralność. Francja nie jest wyjęta z pod tego prawa. I tak już zadługo czekała.

Deat pisze w 'Oeuvre', że jest niepodobiestwem, by zima przeszła bez radykalnych i koniecznych przemian we Francji.

PARYŻ po francusku, 13 XII, g.19.00

Ambasador japoński w Buenos Aires oświadczył, że dziś z rana wojska japońskie zajęły Hongkong.

TOKIO po angielsku, 12 XII, g.23.00

Minister marynarki otrzymuje gratulacje z powodu zwycięstw floty japońskiej ze wszystkich stron świata. Sowiecki Attaché Morski przybył do ministerstwa, by złożyć życzenia w imieniu Sowietów.

MOSKWA po rosyjsku, 13 XII, g.21.00

Agencja UP, powołując się na radio tokijskie ogłosiła, że sowiecki attaché morski w Tokio złożył życzenia z powodu pierwszych sukcesów japońskich. Tass upoważniona jest do stwierdzenia, że cała ta wiadomość jest zwykłym wymysłem.

III

Ogólne.

KAIR po polsku, 13 XII, g.17.10

Parlament węgierski uczwalał wezwanie do państwa węgierskiego okupowanych obszarów Jugosławii.

Podczas ostatniego spotkania Darlan zaproponował Ciano użycie znacznej części floty francuskiej w zamian za zredukowanie włoskich pretensji terytorjalnych wobec Francji.

W Bułgarii stwierdzono silne koncentracje wojsk niemieckich; należy oczekiwać ataku od tej strony.

WEICHSSELSENDER po polsku, 13 XII, g.10.01

Hawaje mają dla Ameryki takie znaczenie, jak Singapore dla Anglików. /szczegółowy opis wysp Hawajskich/

Urywki z przemówienia Hitlera.

WEICHSSELSENDER po ukraińsku, 13 XII, g.21.15

Ambasador japoński w Kujbyszewie skarży się na brak najniezbędniejszych artykułów spożywczych. - Ostrzeżenia partyzantów.

FRANKFURT po niemiecku, 12 XII, g.21.00

W Delhi ogłoszono znamienne wiadomości, że na półwyspie Malajskim nie ma ani jednego żołnierza angielskiego, a tylko wojska hinduskie i australijskie.

ALLOUIS po niemiecku, 13 XII, g.16.00

Wstrzymana została cała komunikacja pocztowa ze Stanami i ich posiadłościami oraz Ameryką Środkową i Południową. Dopuszczalne są tylko listy lotnicze do Ameryki południowej.

Minister finansów Rzeszy oświadczył, że finanse Rzeszy są nienaruszone i przetrwają całą wojnę.

LUKSEMBURG po angielsku, 13 XII, g.21.30

Sytuacja w Kazachstanie staje się krytyczna, gdyż w ostatnich latach pogłowie bydła spadło z 40 milionów na 10 milionów.

PRAGA po czesku, 13 XII, g.9.00

Naród czeski coraz bardziej pojmuje, że wojna ta nie toczy się o wolność narodów, jak twierdzi propaganda anglo-amerykańska; lecz jest to wojna żydów, plutokratów i bolszewików z młodą Europą i Japonją, walczącą o swe prawa.

BRATYSŁAWA po słowacku, 12 XII, g.14.10

Słowacja wypowiedziała wojnę Stanom Zjednoczonym i W Brytanji.

BELGRAD po rosyjsku, 12 XII, g.20.30

Wobec nadejścia mrozów dowództwo niemieckie przystosowuje konfigurację frontu wschodniego do warunków kampanji zimowej. Wobec tego linja frontu w niektórych punktach będzie cofnięta, w innych zaś posunięta naprzód.

LAHTI po rosyjsku, 12 XII, g.17.15

W północnej Karelji wykryto w lasach tabor uchodźców, wypędzonych z zachodniej Karelji przez władze sowieckie. Czekali oni na łodzie i statki, którymi mieli udać się na północ, lecz potem rozkazano im podróżować pieszo.

MOSKWA po polsku, 14 XII, g.13.30

Teksty przemówień Litwinowa i Roosevelta podczas wręczania przez Litwinowa listów uwierzytelniających.

W okopach niemieckich, zdobytych przez wojska czerwone znaleziono napisy antyhitlerowskie. Morale Niemców słabnie. Z Korespondencji żołnierzy z rodzinami wynika, iż w wojsku panuje głód i choroby. Żona jednego z żołnierzy pisze: radio doniosło znów o dalszych naszych sukcesach, ale nie wierzymy temu wcale; wiemy w jak strasznych warunkach walcycie.

W Jugosławii wojska gen. Michajłowicza operują w całym kraju, mają własne pieniądze, pocztę i t.d.

MOSKWA po rosyjsku,

12 XII, g.14.40 - Hitler wygłosił długie przemówienie, którego większa część poświęcona była tłumaczeniu się dlaczego Blitzkrieg w Sowieciech się nie udał.

12 XII, g.18.00 - Szef wywiadu japońskiego, pułkownik Ohira, przemawiając przez radio oświadczył, że wojna na Pacyfiku musi potrwać długo i nawet sama Japonja może być terenem działań wojennych.

13 XII, g.9.00 - Pod Moskwą armja czerwona odniosła wspaniałe zwycięstwo, lecz nie powinno to zawrócić nam w głowie; niebezpieczeństwom jeszcze nie minęło.

13 XII, g.11.00 - Antyhitlerowskie napisy w okopach niemieckich.

13 XII, g.16.30 - Niemcy przechwalali się umiejętnością organizowania piątych kolumn. Stalin szybko zlikwidował próby zorganizowania takiej piątej kolumny w Sowieciech w postaci bandy Tuchaczewskiego.

13 XII, g.17.15 - Zwycięstwo pod Moskwą było natchnieniem dla całego kraju dla zwiększenia produkcji.

13 XII, g.19.45 - Sukcesy partyzantów. - Jeńcy niemieccy opowiadają, że w wielu oddziałach liczba zdolnych do walki nie przekracza 20%.

CHABAROWSK po rosyjsku, 13 XII, g.9.00

Głównodowodzący wojsk Dalekiego Wschodu dokonał inspekcji jednostki X i udzielił awansu szeregowi oficerów i żołnierzy za wzorowe pełnienie obowiązków.

RADIOSTACJA UKRAINY RADZIECKIEJ, IM. T. SZEWCZENKI, po ukraińsku, 13 XII, g.18.

Artykuł Prawdy: - Japonja musi przegrać wojnę, gdyż Anglja, Ameryka i Chiny mają przewagę w zasobach surowców i rezerwach ludzkich. - Feljeton o czerwonym partyzancie.

Uwaga: Rozgłośnia powyższa jest już od pewnego czasu przedmiotem obserwacji nasłuchu własnego. Jak dotąd nadawała ona z reguły audycje muzyczne, pieśni ludowe i t.d. Rozgłośnia nie ukrywa tego, iż jest stacją sowiecką.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE

Depesze

Donoszą zn Kujbyszewa, że szef sowieckiej służby meteorologicznej zapowiada wyjątkowo ostrą zimę z mrozami dochodzącymi do minus 50 stopni. Komitet America First ogłosił, że się rozwiązuje. - Organizacja Amerikanów niemieckiego pochodzenia, której prezesem jest senator Wagner, ogłosiła deklarację bierności. - Admirał Hart oświadczył, że japońskie okręty wojenne uciekają przy spotkaniu z amerykańskimi. - Amerykańskie biura werbunkowe mają taki nawal pracy, że niektóre zamknięto przejściowo, gdyż wszyscy urzędnicy pomdleli.

Korespondenci

J. Macwaney, Londyn. Krąży uporczywe pogłoski, że Niemcy w najbliższym czasie zajmą naglo resztę Francji i przejmą flotę francuską. T. Worthen, Manilla. Zgromadzenie Narodowe Filipin uchwaliło 100 milionów dolarów na cele obrony. Żołnierze filipińscy, co do których wypowiedziano różne wątpliwości, wykazują niezwykłą odwagę i zaciętość. Również ludność sprawnie się zachowuje podczas nalotów. -- J. Dally, New York. Jak stwierdza sowieckie dowództwo, w okręgu moskiewskim nie ma jeszcze właściwie zimy, a ponadto Niemcy nie mają ciepłej odzieży, gdyż spodziewali się zakończyć wojnę przed zimą; przywódcy ich fatalnie się przeliczyli.

IV

Z ostatniej chwili.

KORESPONDENCI AMERYKAŃSCY W ANKARZE.

R. Brock, NYT. Wypowiedzenie wojny przez Bułgarię i wzmożenie tam aktywności wojennej zajmują dziś Turcję. Według niepotwierdzonych informacji zagranicznego wywiadu, Niemcy przetrzucili wielkie siły z Rosji do Bułgarii i roznieścują je wzdłuż granicy tureckiej, oraz w Warnie i Burgas. Lotnictwo wysyłane dotąd do Libii, koncentruje się teraz w Bułgarii. Lotniska są przepelnione. Przygotowania do powrotu do Rzeszy części kołoni niemieckiej w Stambule alarmuje Turcję. Tureckie Zgromadzenie Narodowe przedłużyło na pół roku stan oblężenia w Stambule i okęgach granicznych, oraz wzdłuż wybrzeży Morza Egejskiego. Koła dyplomatyczne uważają atak na Turcję za możliwy raczej w końcu stycznia lub w początku lutego. Zdaniem niektórych może on nastąpić po Bożem Narodzeniu. Pewien dyplomata jest zdania, że do ataku na Turcję potrzeba około miliona wojsk; zwraca on uwagę, iż w sytuacji obecnej amerykański korpus ekspedycyjny może spokojnie poza zasięgiem Luftwaffe lądować na Bliskim Wschodzie. Niemcy i włosi przerażeni są posuwaniem się wojsk brytyjskich w Libii i pragną za wszelką cenę wysłać tam posiłki, by armia Rommla przetrwała najbliższe 6 - 8 tygodni, dopóki nie nastąpi dywersja w formie ataku na Turcję, lub marszu przez Hiszpanię i zajęcia floty francuskiej.

M. Brock, NBC. Turcja, będąc jakby wyspą otoczoną morzem wojny gwałtownie przygotowuje się do zbrojnego poparcia swojej neutralności. Turcyckie MSZ i sztab uchodzą za najlepiej poinformowane w Europie. Losy Turcji wyjaśnia się wkrótce.